

De voorspellende waarde van schemamodi op het behandel succes van CGT bij angst en dwang

*Manon Peeters, klinisch psycholoog
Vgct najaarscongres
2 november 2023*

Pro Persona
geestelijke gezondheidszorg

Pro Persona Overwaal onderzoeksteam

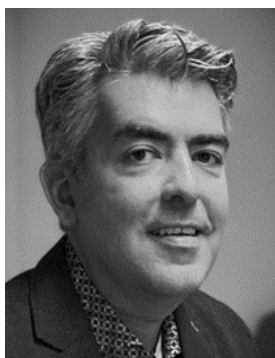
Manon Peeters

Klinisch psycholoog /
Psychotherapeut
Cognitief gedragstherapeut i.o.

Nancy Peeters

PhD student

Boris van Passel

Psychiater
Inhoudelijk coördinator
Cognitief gedragstherapeut
PhD student

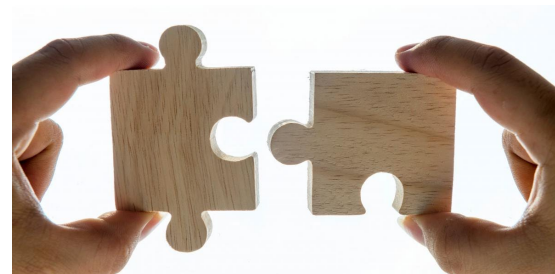

Julie Krans

Sr. Onderzoeker
Adjunct directeur BSI
Universitair docent RU

Voor welke patiënten met angst en dwang is CGT onvoldoende effectief?

- Bij 30-40% van de patiënten met angst en dwang is CGT onvoldoende effectief (o.a. Durham et al., 2003)
- Vergroten van kennis over kenmerken van 'poor responders'
- Verbeteren van match tussen patiënt en behandeling

Schemamodi als voorspeller van behandeluitkomst?

- Assumptie persoonlijkheidsstoornis beïnvloedt CGT uitkomst
  - Onderzoek niet eenduidig (Dreessen & Arntz., 1999; Keeley et al., 2008)
  - Schematherapie mogelijk effectief voor chronische angst- of dwangstoornissen (Peeters et al., 2021; Thiel et al., 2016)
- Interesse in de invloed van 'state' tijdens CGT
- Schemamodi beïnvloedt CGT negatief of positief?
- Beperkt onderzoek naar de invloed van schemamodi (OCS; Thiel et al., 2014)

Hypotheses

- Hogere mate van pre-treatment maladaptieve schemamodi (d.w.z. maladaptieve kind-ouder-copingmodi) voorspellen een meer negatieve CGT uitkomst
- Hogere mate van pre-treatment adaptieve schemamodi (d.w.z. gezonde volwassene, blij kind modus) voorspellen een meer positieve CGT resultaat
- Invloed op variatie en mate van risico bij exposure (“verwachtingsleren”), vermijdingsgedrag, therapeutische relatie?

Onderzoek

Inclusie

- Patiënten met paniekstoornis, SAS, GAS, OCS starten met CGT
- Geen behandeling voor persoonlijkheidsproblematiek, psychotische episode, verslaving, LVB, voldoende beheersing van NL taal

Voor meting

- Patientkenmerken: demografische gegevens, Ernst van stoornisspecifieke klachten
- Predictor: OQ-45 algemeen psychisch functioneren
- **Predictor: Schema Modi Inventory (SMI)**

CGT

- Poliklinisch
  - Standaard (1 of 2x pw; 12 sessies)
  - Intensief (6 – 7 weken)

Nameting

- **CGT- uitkomst: OQ-45 algemeen psychisch functioneren**

Patiëntkenmerken

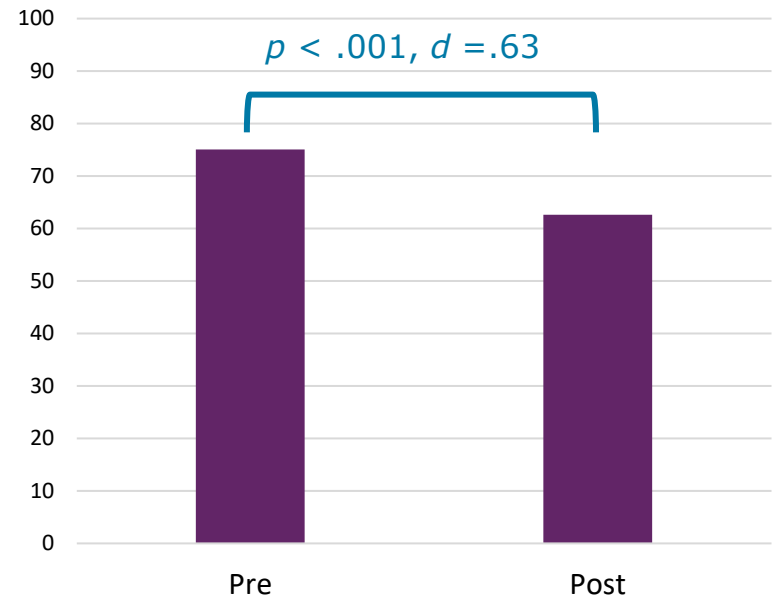
PRELIMINARY

100 patiënten:

- 60% vrouw, 40% man, Leeftijd: M= 32.49 jaar (*SD* = 11.28)
- 30% PS, 6% SAS, 8% GAS, 56% OCS

	<i>M</i>	<i>SD</i>
PDSS (n = 30)	14.53	5.21
LSAS(n = 6)	67.17	22.33
PSWQ (n = 8)	67.25	3.65
Y-BOCS (n = 53)	25.68	5.20
SMI disfunctionele modi	2.23	0.44
SMI kindmodi	2.10	0.48
SMI oudermodi	2.59	0.81
SMI copingmodi	2.20	0.45
SMI functionele modi	3.70	0.69

OQ-45 mean scores

Resultaten: Schemamodi als voorspellers van OQ-45 scores na CGT

PRELIMINARY

- Schemamodi voegen 7% toe aan de unieke verklaarde variantie
- Hogere mate van maladaptieve schemamodi voorspellen minder afname van OQ-45 scores ($\beta = 0.24, p = .02$)
- Hogere mate van adaptieve schemamodi voorspellen meer afname van OQ-45 scores ($\beta = -0.28, p = .01$)
- Pre-treatment OQ-45 scores geen significante predictor ($\beta = 0.24, p = .06$) in model met schemamodi

Resultaten: Categorieën schemamodi als voorspellers van OQ-45 scores na CGT

PRELIMINARY

- Categorieën schemamodi voegen 9% toe aan de unieke verklaarde variantie
- Hogere mate van maladaptieve kindmodi voorspellen minder afname van OQ-45 scores ($\beta = 0.31, p = .01$)
- Hogere mate van adaptieve schemamodi voorspellen meer afname van OQ-45 scores ($\beta = -0.26, p = .02$)
  - *Geen significante predictor na excluderen van 1 outlier ($\beta = -0.18, p = .10$)*
- Pre-treatment OQ-45 scores geen significante predictor ($\beta = 0.20, p = .14$) in model met categorieën schemamodi

Conclusies (mal)adaptieve schemamodi

- Hogere mate van pre-treatment maladaptieve schemamodi voorspellen een slechtere CGT uitkomst
- Terwijl hogere mate van pre-treatment adaptieve schemamodi een positievere CGT uitkomst voorspellen
  - *Geen consistente bevinding, rol outlier*
- Specifiek maladaptieve kindmodi voorspellen een slechtere CGT uitkomst
- Eerste studie met bevinding schemamodi als voorspeller voor CGT behandeluitkomst (in tegenstelling tot Thiel et al., 2014)

Beperkingen en vervolgonderzoek

- Geen causaliteit onderzocht
- Generaliseerbaarheid beperkt: 56% OCS
- Te kleine stoornisspecifieke groepen om diagnose specifieke vragen te onderzoeken
- SMI is zelfrapportage
- Vervolgonderzoek: repliceren, en longitudinaal onderzoek

Klinische implicaties

- De voorspellende effecten waren bescheiden
  - Geen standaard screening van schemamodi bij angst- en dwangstoornissen voor start CGT
- Bij stagnatie van CGT:
  - Schemamodi meten om behandeling op de rit te krijgen
  - Behandeling bijsturen met bijvoorbeeld:
    - Imaginaire rescripting (bron van extreme emotionele reactie onschadelijk maken)
    - Limited reparenting (meer coaching en hulp)

Bedankt voor de aandacht!

Vragen, ideeën?

m.peeters01@propersona.nl